

NR 5 1998

[Nu ser SUNET över sina regler](#)

[Allt kan inte regleras](#)

[Inga riskfria förkortningar](#)

[E-post är bra om man vill vara ostörd](#)

[Internetpionjär blev hedersdoktor i Luleå](#)

[Humorist och humanist](#)

[Forum med framtidsvyer](#)

[Nygammalt SUNET-styre](#)

[De sitter i NÖD](#)

[Sunettens frågelåda](#)

[Nytt På Nätet ny på nätet](#)

[Högskolefolk i IT-kommissionen](#)

[En gigant har lämnat över](#)

[Lagligt förfall](#)

[Gironummer på webben](#)

[SUNET & SÅNT](#)

NU SER SUNET ÖVER SINA REGLER

Nu ser SUNET över sina regler för användningen av nätet.

De regler som ska ses över är från 90-talets mitt under de år som gått har det hänt en hel del...

Antalet SUNET-användare har mångdubblats - studentanslutningar, museer och bibliotek har tillkommit.

När högskoleanställda börjar nyttja Telenordia-avtalet för att - hemifrån - ta del av nätets möjligheter, ökar användningen ännu mera.

- Även om de gamla reglerna håller fortfarande, tror jag tiden är mogen för en översyn som också omfattar de etiska reglerna, sa Staf-fan Sarbäck från Luleå när styrelsen diskuterade frågan.

Så blev också styrelsens beslut - för ändamålet har en arbetsgrupp tillsatts, som i första skedet ska ta fram ett diskussionsunderlag. I arbetsgruppen ingår Frans Lettenström, Arne Sundström, Olle Thylander och Hans Wallberg.

Utan att föregripa gruppens arbete gissar Sunetten att det både kan bli tillägg till och avdrag från nu gällande regelsamling.

Aldrig tillämpat

I det dokument som ligger på http://basun.sunet.se/html_docs/extregler.html finns t ex ett kapitel som reglerar anslutningen av "skoor som inte är högskolor" - grundskolor och gymnasier med andra ord.

De regelraderna har inte tillämpats en enda gång - så det är knappast djärvt att gissa att det avsnittet kommer att försvinna. Grund- och gymnasieskolor har idag många andra möjligheter att koppla upp sig på Internet.

Knivigare är det att sja om de rader som for närvarande lyder:

"Vidareförsäljning eller vidareupplåtande av nätkapacitet eller informationsutrymme på nätet till andra organisationer är inte heller tillåten".

Det kan tolkas som att det bl a inte är tillåtet for studerande och anställda att lägga upp egna domännamn for foretag eller föreningar på datorer anslutna till högskolans nät.

Det kommer inte att vara tillåtet i framtiden heller! Men kanske kommer det att finnas plats för en del undantag?!

Det förekommer redan nu olika former av samarbete mellan högskolor, både på ett nationellt och internationellt plan - i de fall sådana samarbetsprojekt kräver en egen domän, ska givetvis SUNET:s regler for användning inte hindra det.

- Att finna en formulering som uttryckligen förbjuder det förbjudna utan att förhindra det som är tillåtet, kräver säkert en hel del eftertanke, konstaterar Hans Wallberg

Om han får som han vill blir det inte SUNET som i varje enskilt fall avgör vad som är tillåtet och vad som är förbjudet.

Han vill lägga det ansvaret på högskolenivå - precis som SUNET i många andra sammanhang överlåter åt enskilda högskolor att dra grän-sen mellan lämpligt och olämpligt.

- Vid tveksamhet inför ett enskilt beslut tycker jag dock att en högskola ska kunna vända sig till SUNET för att få ett gott råd.

Tillåtet med affärer

Sågas ska också att det - enligt nuvarande regler - är tillåtet att använda SUNET för affärsverksamhet "men inte på ett for övriga organisationer påträngande och oönskat sätt".

Affärsverksamheten som åsyftas är av den karaktär som forekommer inom högskolans ordinarie verksamhetsfält - det handlar inte om att öppna SUNET för att studerande och anställda ska kunna ägna sig åt privat business vid sidan om studier och arbete.

- Det är självklart för de allra flesta - men man ska nog inte blunda for att det finns folk som ibland försöker forena sitt privatliv med sitt högskoleliv, konstaterar Hans.

Ibland får SUNET vädjanden från personer som vill ha sin privata e-post automatiskt överförd till sin högskoleadress .

- Rent tekniskt är det möjligt, men jag tycker inte att det är något som SUNET ska befatta sig med, säger Hans och fortsätter:

- I den mån det finns försvarbara överföringar är det nog också något som måste avgöras på högskolenivå.

- Kommer SUNET:s revide-rade regler att ge någon klarhet i det avseendet?

- Jag tror jag inte det. Man kan ju inte skriva regler som innefattar allt - ibland får man nöja sig med oskrivna regler...

- Ta den vanliga pappersposten som exempel, fortsätter Hans. Det är väl ingen som vill ha den utburen på jobbet. Det är så självklart, att ingen tänkt tanken att formulera en regel för det. **LF**

ALLT KAN INTE REGLERAS

Umgänget på Internet kräver vissa regler, men allt kan inte regleras - i varje fall inte av SUNET.

Se bara på e-postadresserna.

Inom SUNET finns en praxis som följer principen:

Fornamn.Efternamn@inst.univ.se

Bakom principen finns ingen regel - de flesta högskolor tycker ändå att den är ändamålsenlig.

Men eftersom det inte finns någon regel knorrar inte SUNET för att några få högskolor föredrar andra principer.

Domänregistrerandet är annat område som många som har synpunkter på.

En hel del tycker att högskolor inte ska registrera domäner i främmande länder som Tonga (.to) och Niue (.nu).

Någon SUNET-regel som förbjuder det finns dock inte

INGA RISKFRIA FÖRKORTNINGAR

Förkortningar är bra att ha, men förkortningar har också sina risker - det vet man bl a på Högskolan i Växjö.

När det var dags för Högskolan i Växjö att välja domännamn låg bokstavskombinationen hiv bra till, men det var hv som vann dragkampen.

Att det inte blev hiv har mer med tur än med omdöme att göra - för på den tiden hette det beryktade viruset HLV III. På den tiden fanns det ingen hiv-man att förfäras över.

Lika tur som Högskolan i Växjö hade inte SIDA när ett kontor i Frankrike skulle invigas.

Lagom till invigningen tryckte SIDA upp tröjor med ett pas-sande motto &shyp; trodde man!

På den tiden kallade sig SIDA i Frankrike för AIDS!

"AIDS c'est moi" vill jag minnas att det stod på tröjorna - som raskt förpassades till glömskans kvarter.

Nu har den bokstavskombinationen förändrats. Idag kallas SIDA i Frankrike för ASDI, Agence suédois de coopération inter-nationale au développement.

Det låter riskfritt &shyp; än så länge. Men med förkortningar kan man aldrig så noga veta...

Det vet växjöborna.

Ändå vågar de byta domännamn vid årsskiftet. När högskolan blir universitet hoppas växjöborna.

att **vxu** är riskfritt. **LF**

- E-POST ÄR BRA OM MAN VILL VARA OSTÖRD!

- **Intresset för ämnet formades när jag för många år sedan gjorde ett e-post-program. När jag fick det att fungera kom ett likartat program gjort av ett tiotal amerikaner.**
- **Då insåg jag att e-post-program inte skapas av ensamvargar. Det krävs stora resurser om man ska vara med från början, säger Olle Bälter som den 17 december doktorerar på en avhandling om just e-post.**

I sin avhandling skildrar Olle hur e-posten används i olika miljöer.

Han har specialgranskat tre olika sorters arbetsplatser:

- ett högteknologiskt företag
- en akademisk institution
- fem vårdcentraler

- På det högteknologiska företaget krävs det att man kan sin e-post för att kunna sköta jobbet, men på vårdcentralen kan man vara en alldeles utmärkt distriktssköterska utan att veta skvatt om IT, säger Olle för att förklara att det finns vissa skillnader.

Men det finns likheter också:

- E-post är ett förträffligt kommunikationsmedel, men det är också ett utmärkt verktyg om man inte vill bli störd!
- Till skillnad från telefonen - särskilt mobiltelefonen - som ofta ringer på fel plats vid fel tidpunkt, tar man till sig sin e-post när man är motiverad att läsa den.

Olle berättar att det finns studier som visar att personer i chefsposition gärna försöker styra över sin kommunikation till e-post - för att slippa bli störda.

- Att inte bli störd är ju också att bli effektivare, konstaterar Olle.

E-postens snabbhet ger även annan möjligheter. Numera är det enkelt att "bolla ärenden vidare" i en organisation.

- Fast det har vissa risker. Bara för att ett ärende hamnar på ett annat bord är det inte säkert att det blir utfört. Den vetskapen gör nog att många - för säkerhets och det delade ansvarets skull - skickar kännedomskopior till sina chefer, erfar Olle.

Mängden skapar problem

Den allt populärare e-posten skapar också problem på många arbetsplatser - det handlar om konsten att administrera sin e-post.

- Bland de personer jag har talat med har många tusentals sparade brev i sin dator - någon enstaka har passerat 10.000! Sådana postmängder gör att sorteringsarbetet tar sin tid. Det räcker ju inte med att lägga meddelandena i en mapp, de ska va-ra lättfunna också, konstaterar Olle.

- Är det vi som har det rörigt på skrivbordet, som också har svårt att hålla ordning i datorn, frågar jag.

- Min forskning ger inte några sådana svar. Däremot tycks det som om folk i gemen har lättare för att skapa struktur och ordning i sin datortillvaro, jämfört med vardagslivet i stort.

Olle berättar också att de som jobbat många år i stordatormiljö, inte är några förtjusta PC-användare.

- En PC är osäker i deras ögon... och den hänger sig för ofta, säger de som lärt sig hantera de kommandobaserade stordatorsystemen.

- De tycker inte ens att det är krångligt att skicka bilagor med ett e-postbrev via stordatorn, säger Olle.

- Men sköterskan på vårdcent-ralen skulle naturligtvis muttra om hon fick ett sådant verktyg?

- Javisst... och det med all rätt!

Olle påpekar att det är mycket nyttigt att lyssna på de rena nybörjarna - själv har han haft den förmånen i egenskap av populär - och prisbelönt - lärare på KTH.

Han berättar att det än idag händer att KTH får elever med teknisk eller naturvetenskaplig gymnasieutbildning, som inte ens lärt sig att "klicka på musen"!

- Som lärare uppskattar jag ändå en sådan elev mycket mer än de durkdrivna hackare som också hittar hit, säger Olle.

Han berättar att det många gånger kan vara betydligt enklare att få ett fungerande e-postprogram i en miljö där alla är nybörjare:

- Med likadana e-postprogram i alla datorer är det lätt som en plätt att få det att fungera - men i ett datatekniskt företag där varje data-freak har sitt eget program och sin egen version av programmet, kan det bli bekymmer. Man kan ibland tvingas skicka ett e-postbrev flera gånger för att alla som berörs av budskapet ska kunna ta del av det - de som då råkar få dubbla uppsättningar av samma budskap, blir sällan dubbelt så glada, skrattar Olle som snart kan kalla sig doktor.

Sunetten gissar att en hel del gratulationer hamnar i e-postlådan.

INTERNETPIONJÄR BLEV HEDERSDOKTOR I LULEÅ

---

vecklingen av Internet?

Det blir interplanetärt!

Det är på Mars och andra planeter som stamnätet ska byggas upp.

Denna - och mängder med andra visioner - levereras av Luleå universitets nya hedersdoktor: Internetgurun Vinton Cerf.

Vinton Cerf är en av förgrundsgestalterna bakom dagens jordiska Internet och kallas ofta för nätets pappa. Gurun Cerf utvecklade TCP/IP tillsammans med Robert Kahn på 1970-talet och är grundaren av Internet Society.

För att förstå hans storhet kan man betänka det han, helt okonstlat, säger ibland:

"Jag brukade känna alla som kunde något om Internet för det var bara jag och Bob".

Rymdnät

Under en hastig presskonferens på Arlanda arrangerad av ISOC-SE ger han entusiastiskt en blandning av Internets historik, nuläge, och - framför allt - nätets framtid.

- Rymdnätet kan användas för att överföra information mellan månen, planeterna och jorden. Vi får interplanetära gateways och protokoll som baseras på internationella rymdstandarder. Kanske blir mars åtkomlig som en nod bland andra. Det finns redan intressenter för allt detta, konstaterar han med ungefär samma tonfall som att skosnöret har gått upp.

Ingenting tycks vara omöjligt.

Som bevis för det gav han en bild av utvecklingens hastighet.

Till exempel påminde han om att det faktiskt bara är tolv år sedan man för första gången började tjäna pengar på Internet; 1986 dök de första försäljarna av routrar upp. Den snabba expansionen mot kommers är bra, enligt Cerf.

Pengar måste tjänas

För att nätet ska leva vidare krävs att folk tjänar pengar på dess existens.

- År 1994 upptäckte den stora majoriteten möjligheterna till affärer på och med Internet. Det tog ett år till innan Bill Gates gjorde det, skrattar han.

Det gäller att haka på direkt, men precis som vid den förra guldruschen i USA är det inte de som letar guld som tjänar de stora pengarna, utan alla som tillhandahåller hackor och spadar.

Men visst blir somliga rika på guld. Vinton Cerf konstaterar att vissa områden har kommit mycket långt när det gäller elektroniska handel.

- Se bara på bilindustrin. De har verkligen förstått att utnyttja nätets fördelar, speciellt i samband med alla sammanslagningar. Deras tekniska organisation kommer inom kort att användas som blåkopior i andra sammanhang.

Fler vill gräva

För det kommer fler som vill gräva guld. Trots att Internet i dag är litet om man jämför med världens största maskin; telenäten, tror Vinton Cerf att med en tillväxtfaktor 1000 kommer antalet användare överstiga telesidans om några år.

- I mitten av nästa årtionde kommer det att finnas fler Internet-användare än de 800 miljoner som använder telefon. Det är därför som teleindustrin är så intresserad av Internet.

Orsaken till ökningen beror inte bara på att fler människor upptäcker möjligheterna att skicka e-post, utan också genom att fler och fler saker kan styras över nätet - prylar man i normala fall inte ser som en del av Internet.

- När du får en krets för 35 cent som kan stoppas in i vilken hushållsapparat som helst är vi där, hävdade han och berättade historien om den allra första hushållstillämpningen - en brödrost.

- Någon kopplade en brödrost till Internet så att man kunde skicka kommandon för hur man ville att brödet skulle rostas, säger han glatt och visar en powerpointbild av sig själv iklädd en T-tröja med texten "IP on everything"..

I USAs stamnät InternetMCI är idag trafiken runt 208 TB per vecka - men den väntas öka med mellan hundra och tusen procent årligen.

- Jag trodde aldrig att jag skulle få höra dessa siffror. Men med tanke på att cirka 75 procent av dagens trafik kommer ifrån webben, och att denna bara för några år sedan var nere på noll, ska man inte förvånas.

Han ger också en kort analys av utvecklingen av intranetlösningar, som vida överstiger Internetinvesteringarna för företagen den närmaste

tiden.

- Men för att näringslivet ska få ut något av sina investeringar måste de kommunicera med sina partners. Och det sker, just det, över Internet. Han visar upp ett citat från Ted Leonsis, chefen för AOL, som ska förklara detta: "This is the Internet; there is no financial models".

Även bekymrad

Vinton Cerf är också bekymrad. Och det hänger samman med den ekonomiska utvecklingen på nätet. Problemen gäller exportkontrollen av starka krypteringsalgoritmer.

- Det bästa råd jag kan ge är att uppmuntra alla nationella företag att utveckla egna starka algoritmer för auktorisation och digitala signaturer - dessa kommer att bli A och O i all handel. Här har ISOC en uppgift att fylla.

Gång på gång återkom Vinton Cerf till handelns betydelse för Internet och vice versa.

Han visade en liten lista över omsättningen av webbhandel för några storföretag under det första kvartalet för 1998 som toppades av mäklarfirmen Schwab med 26.200 miljoner dollar!

- Det som sker är egentligen vad de allra första framgångsrika amerikanska företagen gjorde: de skickade ut kataloger i mängder. Idag når man enkelt ut med sina elektroniska kataloger.

Men - precis som han skämtsamt påpekade - kanske man inte alltid uppskattar det papperslösa samhället. Speciellt inte när man sitter med sin bärbara dator på toaletten!

Håkan Borgström

HUMORIST OCH HUMANIST

Vint Cerf har många strängar på sin lyra - vid sidan om sina teknologiska talanger är han också en lysande talare och en skicklig skribent - han kan t o m kalla sig poet!

Vint Cerfs verserade formuleringskonst har bl a resulterat i "Requiem for the Arpanet". Alla verserna finns att beskåda på:

http://netmom.com/cares/cerf_requiem.htm

Cerfs träffsäkra funderingar gör honom även till en eftertraktad talare på all världens Internet-konferenser. Han tillhör kort sagt The World Tour!

Cerf är också ett eftertraktat intervjuobjekt. Sök på webben och du ska bli så att han sagt följande:

- Jag har jobbat med Internet i ett kvarts sekel, men forskarsamhället upptäckte nätet först 1983 - så egentligen är det 15 år. Men eftersom de kommersiella intressena tog fart 1990 är nätet kanske bara 8 år... om man inte tänker på allmänhetens nätintresse, som väcktes 1994 - för Bill Gates dröjde det ytterligare ett år... sett med hans ögon är Internet bara en pigg treåring!

FORUM MED FRAMTIDSVYER

Årets SUNET-forum i Luleå lockade 130 personer till landets enda tekniska universitet.

Med rätt utrustning kunde även de som inte var på hela tillställningen - föreläsningarna spreds över landet via Mbone.

Programmet med alla OH-bilder finns kvar på <http://www.dc.luth.se/Sunet-forum/>

Sunetten nöjer sig med att apostrofera två av föreläsarna:

Jan Nyström lärare på Grans naturbruksgymnasium, som på kärnfull pitedialekt gav tangentbordstillvaron ett trivsamt användarpersktiv.

- Vi har inte gjort så mycket, sa han och visade upp en radda exempel som fick åhörarna att förstå att pitebor som inte gjort så mycket, i själva verket har hunnit med mer än de flesta.

Cary Karp, Naturhistoriska riksmuseet, lockade också till eftertanke:

- Museerna har börjat upptäcka Internet, men alla museer vet inte att de finns på nätet.

Cary sitter bland i den sk Best of the Web-juryn (<http://www.archimuse.com/mw98>)

- &A ring;rets vinnare efterliknar ett traditionellt museum... man kom in i foajén och kunde gå upp för en trappa, sa Cary

En annan kandidat var mycket mer avancerad, men trots finesser blev det inget pris.

- Ett webbplats som kräver program som de flesta inte har, kan också kallas bristfällig, sa Cary.

Det vinnande museets webbplats finns på: <http://www.diarioelpais.com/muva2/>

Det avancerade museet hittar du här: <http://www.nhm.ac.uk/museum/tempexhib/VRML/index.html>

Ta gärna en titt på båda.

NYGAMMALT SUNET-STYRE

När Högskoleverkets styrelse sammanträder i mitten av december utses också styrelsen för SUNET. Sveriges universitets- och högskoleförbund har inlämnat följande förslag:

- Lennart Bergström, Mitthögskolan
- Anders Flodström, Kungliga tekniska högskolan
- Lars-Elve Larsson, Uppsala universitet
- Berner Lindström, Göteborgs universitet
- Kerstin Malmqvist, Högskolan i Halmstad
- Staffan Sarbäck, Luleå tekniska universitet
- Arne Sundström, Lunds universitet
- Sven Tafvelin, Chalmers tekniska högskola
- Per Wernheim, Karolinska institutet

Föreslagna styrelseledamöter är också:

- Barbro Thomas, Statens kulturråd
- Frans Lettenström, Kungliga biblioteket

DE SITTER I NÖD

Nämnden för överprövning av domännamn, NÖD, har följande ledamöter:

Ordförande:

Professor Jan Rosén, Handelshögskolan

Rådman Tomas Norström, Stockholms tingsrätt

Ledamöter

Jurist Bengt Eliasson, AB Stockholms Patentbyrå

Jurist Peter Hedberg, Nihlmarks advokatbyrå

Bolagsjurist Ulf Richenberg, AB Stokab

Jurist Anne Rosenberg, Bergensträhle & Lindvall AB

Jurist Bo Thorstorp, Arla

Jurist Walo von Greyerz, LM Ericsson

Sunettens frågelåda: HUR ANSLUTER JAG MIG HEMIFRÅN?

FRÅGA: Anställda vid vår högskola ska få Internet-koppling ända hem via SUNET-avtalet med Telenordia.

Hur gör man för att installera programpaketet från Telenordia?

SVAR: Installeringen av Telenordia-paket kan göras på två sätt, beroende på om du redan är uppkopplad mot din högskolas modempool, eller

om du med erbjudandet från Telenordia tar dina allra första steg hemifrån och ut på Internet.

Du som börjar surfa

Tillhör du den senare kategorin behöver du givetvis också skaffa sig ett modem för att kunna surfa på nätet.

Själva installationen blir förhållandevis enkel om du följer instruktionerna på den CD (eller de disketter) som Telenordia levererar.

Gör du det installeras alla erforderliga program, inklusive webbläsaren Internet Explorer, på din dator.

Det enda som därutöver behöver matas in är det användarnamn och det lösenord som Telenordia tilldelat dig. Uppgifterna finns på ett papper i ditt Telenordia-paket.

Lycka till!

Du som byter modempool

Du som redan har tillgång till Internet (t ex via högskolans modempool) behöver inte alls använda Telenordias CD eller disketter för att byta modempool.

Det är bara att fylla i Telenordias telefonnummer till modempoolen i ditt riktnummerområde och sedan skriva in användarnamnet och lösenordet som du fått av Telenordia - uppgifterna förs in under de **Inställningar** (eller **Konfigurationer**) i det kommunikationsprogram du redan nyttjar.

Ett av de vanligaste programmen heter PPP. För att få ett nytt dokument att fylla i de uppgifter som efterfrågas, behöver du bara klicka på knappen **Duplicera**.

Om högskolans egen modempool kommer att läggas ned, går det naturligtvis också att ersätta uppgifterna om högskolans modempool med de uppgifter du fått från Telenordia.

Några andra inställningar behöver inte ändras (varken i ditt postprogram eller i din webbläsare).

Allt fungerar precis som vanligt, du behåller din vanliga e-postadress, det är bara trafiken som - istället för att passera högskolans modempool -

tar vägen ut på Internet via Telenordia.

Då kan du t o m nå ut på Internet med lokalsamtalstaxa var i landet du än befinner dig.

Alla aktuella telefonnummer har givetvis Telenordia listat på webben. De varierar inte enbart från riktnummerområde till riktnummerområde - olika modemtyper har också skilda telefonnummer.

Ta gärna en titt på: <http://www.tninet.se>

NYTT PÅ NÄTET NY PÅ NÄTET

Den svenska avdelningen av Internet Society ger ut ett elektroniskt nyhetsbrev, Nytt På Nätet, som skildrar utvecklingen och användningen av Internet i Sverige.

Nytt På Nätet finns givetvis på webben: <http://www.isoc-se.a.se/natnytt>

D u kan också få Nytt På Nätet direkt till din e-postlåda.

För att få det skickar du ett datorbrev enligt följande:

Till:

information-request@isoc-se.a.se

Text i meddelandefältet:

SUBSCRIBE Förnamn Efternamn

Likt en spindel i nätet sitter Patrik Fältström som redakör för Nytt På Nätet.

Redaktionen är också nåbar med e-post: redaktion@isoc-se.a.se

---

HÖGSKOLEFOLK I IT-KOMMISSIONEN

IT- kommissionen har funnits i några olika skepnader - det tycks som om varje statsminister vill forma sin egen kommisson. I den nu verkande kommissionen finns tre ledamöter som verkar inom högskolesektorn:

Ordförande:

Björn Rosengren, näringsminister

Ledamöter:

Thomas Falk, Industriförbundet

Birgitta Frejhagen, Infokomp

Lisbeth Gustafsson, Postnet

Lars Ilshammar, Högskolan i Örebro

Helejna Larsson, Ungdomens IT-råd

Peter Seipel, Stockholms universitet

Rolf Skoglund, förut på Ericsson

Lisa Söderberg, Sveriges Radio

Hans Wallberg, SUNET

Som kanslichef vid IT-kommissionen fungerar idag Gunnar Hedborg.

EN GIGANT HAR LÄMNAT ÖVER

Han hade långt vitt hår och långt vitt skägg och han hade - i bästa fall - sandaler på fötterna. Jon Postel såg ut som om han vore kommen från ett bibliskt evangelium.

Hans evangelium hette Internet. När Jon Postel i mitten oktober - som den förste av Internets pionjärer - lämnade detta jordeliv, lämnade han också över en gigantisk meritförteckning till eftervärlden.

De första kommunikationsprotokollen, IP-adresseringen och domänstrukturen bär spår av hans tankemöda. Och det är inte vilken tankemöda som helst.

Vid en minneshögtid på University of Southern California jämförde Ira Magaziner - president Clintons rådgivare - honom med Albert Einstein.

Magaziner berättade också att han en gång bjöd Postel på middag i Vita Huset. Det lär ha tagit 20 minuter att övertyga Secret Service att mannen i sandaler, hästsvans och långt skägg verkligen var välkommen.

- I den matsalen, den dagen, var det bara Jon som kommer att gå till historien, sa Magaziner.

30 år av sitt liv hann Jon Postel ägna åt Internet - det sägs att de allra första s k RFC:erna arkiverades i hans garage.

Han skapade också SMTP-protokollet, som idag blivit något av e-poststandard på Internet.

Tillsammans med sina kolleger ligger han också bakom domänstrukturen på Internet.

Jon Postel la även grunden till The Internet Assigned Numbers Authority, det administrativa organ som håller ordning på allt vad IP-adresser heter.

Under de sista åren av sitt liv ägnade Jon Postel mycket kraft åt den administrativa plattform som domänhanteringen behöver, när den - från att ha varit en amerikansk regeringsangelägenhet - nu är på god väg att bli en icke-kommersiell internationell angelägenhet.

Det arbetet var inne i sin slutfas vid Jons frånfälle. Nu får andra krafter ta vid där han slutade.

Om Jon Postel verkligen har slutat? Somliga hävdar att han arbetar med IP-adresseringen i himmelen. Han vill vara säker på att kommunikationen fungerar när de andra pionjärerna är redo att göra honom sällskap. **LF**

LAGLIGT FÖRFALL

En lagklok person utåt Skagen
visst hamnat i lagbryrtagen,
för han nämner sin far
på den webbplats han har,
sånt kränker personuppgiftslagen.

LF

GIRONUMMER PÅ WEBBEN

Var så god - här kommer en ny bukett med webbtips, väl värda att studera:

Postgironummer

<http://www2.posten.postnet.se/postgironummer/>

Perfekt information för dig som vill veta vilket postgironummer en viss person har

Postnummer

<http://www2.posten.postnet.se/postnummer/>

Nu finns också postnummerkata-logen på nätet.

Kartor, kartor, kartor

<http://karto.server.geog.uu.nl/html/staff/oddens/mapsat13.htm>

Det finns många klickbara kartor på webben &shyp; här finns en jättelik lista med länkar.

Riksdagen

<http://www.riksdagen.se>

Nu kan du prenumerera på beslut i riksdagen via e-post.

Beställ prenumeration på:

<http://www.riksdagen.se/bik/epost.a.sp>

Offentlighetsprincipen i cyberrymden

<http://www.teldok.framfab.se/blurbs/blurb118.htm>

En rapport från Teldok om offentlighetsprincipen i cyberrymden. I rapporten medverkar hovrättsrådet Krister Thelin, journalisten och debattören Anders R Olsson och professor Peter Seipel &shyp; den senare är också ordförande i IT-kommissionens rättsliga observatorium.

SUNET & SÅNT

Rör inte mitt Internet, manas det från många svenska webbsidor.

I protesterna mot personuppgiftslagen har kampanjmakarna tagit till sig en fransk devis. Man kan nästan säga att de snott vad de tagit till sig.

- Touche pas à mon pote, lanserades av SOS-Racisme, en fransk ungdomsorganisation från 1984.

Deras budskap spreds snabbt över världen - efter mordet på Olof Palme bar många av världens ledare Rör-inte-min-kompis-märken.

Nu försöker svenska Internet-entusiaster surfa på samma våg.

Det är personuppgiftslagen, gemenligen kallad PUL, som får folk att räcka upp handen.

Rör inte mitt Internet vurmar för yttrandefriheten - så långt är allt gott och väl... fast vi som fått oss itutat att ingen äger Internet knorrar en aning:

- Allt som är "mitt" har väl en ägare?

En och annan vill också hävda att nätet skulle bli mycket bättre med lite mer mänsklig beröring.

Åsikten delas gissningsvis av dem som drabbats av diverse nätskräp - vad nu nätskräp egentligen är?!

En sådan fråga har knappast ett enda svar - då hade det ju rått rörande enighet! Nu råder det upprörande oenighet.

Det har människorna bakom personuppgiftslagen blivit påmind om i höst.

PUL värnar om integriteten, men gör det så till den milda grad att man inte ens kan kalla folk vad de heter.

Svenska journalister har gjort ett stort nummer av att Carl Bildt inte får kalla statsministern för Göran Persson - det är naturligtvis korkat... men handen på hjärtat... visst finns det mycket annat på nätet som är mer upprörande?

Ta bara det som på norska kallas "pul" - utan att ha någonting med juridik att göra.

I Norge för de tre bokstäverna tankarna till samlag (fast inte till ett norskt samlag!).

Det lättfotade gardets framtoning på nätet får många att efterlysa etik i IT-kretsarna.

Det räcker inte med fonetik, genetik och cybernetik!

Det behövs även cyberetik!

Och ska vi få en cyberetik värd namnet, måste nog en och annan mänsklig hand röra vid mitt Internet.

Det räcker knappast med ett enda kampanjmotto - själv funderar jag faktiskt på att skaffa ett alldeles eget...

Fast så eget är det förstås inte &shyp; mitt motto är en travesti av en travesti:

WWW!

Du som är utrustad med kritiskt granskande ögon vet vad bokstäverna betyder: Webbens värde varierar.

Lennart Forsberg